

Barraca de vinya al camí de la Quebeca

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona Puig de la Balma
Emplaçament A la dreta del camí que porta a la Quebeca.

Coordenades:

Latitud: 41.70022
Longitud: 1.95669
UTM Est (X): 413191
UTM Nord (Y): 4617019

Classificació

Número de fitxa 08139-147
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Mig ensorrada
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 007A00014
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: ds., 02/12/2006 - 01:00

Descripció

Barraca exempta de planta circular coberta amb falsa cúpula. Està construïda amb blocs de pedra petita disposada ordenadament. La cúpula està feta pel sistema d'aproximació de filades, en què cada filada es projecta una mica més endins del recinte que la filada anterior, que es pot observar a l'interior, i ha perdut la capa protectora de terra exterior, cosa que està provocant que es comenci a esfondrar la teulada. Té una única porta allindada. Es troba al costat del camí que porta al Farell després de la cruïlla amb el camí del Puig de la Balma. És una barraca del tipus circular gran i representativa d'aquesta tipologia.

Observacions:

Es troba dins la zona del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Història

El cultiu de la vinya és documentat a Mura des de l'any 1024, en un document de donació de cases i vinyes al terme de Nèspola fet per Guifré Amat al monestir de Sant Llorenç (Spèculo de Sant Llorenç, AM). La documentació que fa referència a vinyes és molt extensa, mantenint-se aquest cultiu molt actiu fins al segle XVIII en que foren abandonades moltes feixes i que es va accentuar a finals del XIX amb la fil·loxera, tot i que es van plantar nous ceps americans que van mantenir el conreu de la vinya fins a la industrialització. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca per formar feixes, presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: El Farell, la Mata, Matarrodona. Les barraques de vinya són un element lligat a les feixes de conreu. Els pendents de les vessants de les muntanyes es van convertir en camps de conreu de les vinyes, amb parets de pedra que impedièren l'erosió del camp. Cada vinya tenia la seva barraca. La finalitat de les barraques era disposar d'un lloc per guardar les eines, alguns estris de cuina i el cànir d'aigua, i on els pagesos s'aixoplugaven de la pluja, feien la migdiada i a vegades dormien, i en alguns casos també disposaven d'una barraca per la protecció del ruc. Les barraques són de dimensions generalment petites, amb una alçada exterior que no supera els 3 metres i uns 2,60m interiors de mitjana. Generalment són cobertes amb volta i les portes són allindades. Cronològicament es tendeix a datar-les entre el segle XVIII i la segona meitat del segle XIX. La tècnica de la pedra seca es remunta a la prehistòria i és molt freqüent a tota la conca mediterrània. Es caracteritza per l'ús de la pedra sense morter per a fer diferents tipus de construccions. Generalment la pedra és utilitzada sense treballar i solen ser peces més aviat planes. La pedra tan sols es treballa quan ha de tenir una tasca específica, com una llinda o una cantonera. A la zona del Bages la pedra seca va lligada al món rural i a activitats productives relacionades amb la vinya. S'utilitza per a petites construccions temporals, com les barraques de vinya, aixoplucs, margeres. La tècnica no era fàcil i era freqüent que la fessin grups de persones especialitzades en aquestes construccions que es desplaçaven als llocs on era necessari construir o refer algun element. L'abandonament de l'ús està provocant la seva degradació i desaparició.

Bibliografia

SOLER, J.M. (1988). La tècnica de pedra seca. La construcció popular. Dovella, nº 29. Manresa.
BERRAL, A. (2001). Construccions rurals a la conca del riu Llobregat. XLIV. Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Sant Vicenç de Castellet. Centre d' Estudis del Bages. Pp. 103-109. BALLBÉ, M. (1993). Les tines del mig de les vinyes a la comarca del Bages. Col. "Quaderns". Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

